

DOKNR-2-2647

Ref.: MJ/mj

Email: mj@frinet.dk

11. oktober 2018

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

Sendt pr. mail til:
ens@ens.dk med kopi til lobje@ens.dk og acm@ens.dk.

Høringsvar om ændring af forbrugerbindinger mv.

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet har d. 18. september sendt udkast til lov om ændring af lov om varmforsyning og lov og planlægning (ophævelse af adgangen til at pålægge ny tilslutningspligt, indregning af overskud for varmepumper mv.) i høring.

Foreningen af Rådgivende Ingeniør, FRI, takker for høringen, og har følgende bemærkninger til de ændringer, der foreslås til lovene.

Ophævelse af adgang til at pålægge ny tilslutningspligt

Lovforslaget indeholder et forslag om at ophæve kommunernes adgang til at pålægge tilslutningspligt for såvel eksisterende byggeri som nybyggeri i varmforsyningsområder, hvor der inden den 1. januar 2019 ikke allerede er pålagt forbrugerbindinger.

Det er FRI's opfattelse, at langt hovedparten af udbygningen med fjernvarme, er sket uden tilslutningspligt. Tilslutningen til fjernvarmen er sket på baggrund af projektforslag der viser, at forbrugerne og samfundet har en økonomisk gevinst i forhold til andre opvarmningsformer.

Derfor kan FRI tilslutte sig, at tilslutningspligten som hovedregel afskaffes. FRI har dog en bekymring for at afskaffe tilslutningspligten i forbindelse med visse udstykninger til ny bebyggelse.

Ophæve tilslutningspligt for ny bebyggelse

For ny bebyggelse har kommunerne i lokalplanlægningen tradition for at lægge rammer for hele bebyggelsen, så fællesskabet tilgodeses, herunder fælles kloakering, vand, trafikinfrastruktur, æstetik, beplantning mv. Hermed sikres herlighedsværdierne, tilgængelighed, forsyning og de samlede omkostninger for forbrugerne minimeres. Rammerne for en infrastruktur for opvarmning bør håndteres på tilsvarende vilkår, såfremt et projektforslag viser, at dette er en fordel set i relation til individuelle løsninger.

Kommunerne bør derfor have mulighed for i særlige tilfælde at kræve tilslutningspligt.

Besøgsadresse:

Industriens Hus
Rådhuspladsen
København V
T: +45 35 25 37 37
F: +45 35 25 37 38
E: fri@frinet.dk
W: www.frinet.dk

Postadresse:

Vesterbrogade 1E, 3. sal
Postboks 367
DK-1504 København V

Et eksempel kunne være forsyning af en ny udstykning med overskudsvarme fra en nærliggende virksomhed. Forudsætningen er naturligvis, at et projektforslag viser, at bruger- og samfundsøkonomisk er mest attraktiv i forhold til individuelle varmeformer og løsningen er miljømæssigt optimal.

Forudsætningen for at opnå en attraktiv bruger- og samfundsøkonomi er høj tilslutning til det kollektive. En høj tilslutningsgrad til fjernvarmen øger de miljømæssige og de bruger- og samfundsøkonomiske gevinster.

Såfremt et projektforslag viser, at der er brugerøkonomiske, samfundsøkonomiske og miljømæssige fordele ved at tilslutte en ny udstykning, bør kommunen have adgang til at anvende tilslutningspligt som værktøj. Afskærer man kommunen herfra, vil det betyde højere varmepriser for forbrugerne. Der kan være specielle forhold for nogle af bygningerne i området, der kan dispenseres for. Omvendt, hvis ikke et projektforslag kan eftervise fordele for forbrugerne ved fjernvarme, skal området naturligvis forsynes individuelt.

FRI anbefaler, at kommunerne har mulighed for at afgøre, hvorvidt der skal være tilslutningspligt i lokalplanen ved en udstykning. De nærmere rammer for hvornår kommunerne kan kræve tilslutning skal fastlægges med udgangspunkt principperne om projektforslag i den nuværende projektbekendtgørelsen.

Ophævelse af forblivelsespligten

Overordnet finder FRI det positivt, at forbrugere sikres bedre valgmuligheder for at vælge mellem forskellige forsyningsmuligheder. Det forudsætter dog, at fjernvarmen i en periode på nogle år forinden ophævelsen af forblivelsespligten har en tilsvarende frihed til at vælge mellem alle opvarmningsformer og brændsel samt at afgifter, tilskud og distributionstariffer for el fremmer helhedsløsninger for samfund og lokalsamfund.

FRI har dog en bekymring ved ophævelsen af forblivelsespligten både i nye og eksisterende fjernvarmenet, som vil blive beskrevet nedenfor.

Økonomiske konsekvenser for forbruger og fjernvarmeselskabet

Ophævelse af forblivelsespligt kan betyde, at omkostningerne til varme for de resterende forbrugere stiger. Dette vil utvivlsomt betyde, at dem af de tilbageværende kunder, der har mulighed for alternative løsninger, melder sig ud.

Som eksempel kan nævnes, at for et Fjernvarmeselskab, der sælger hovedparten af varmen til en større kunde og denne kunde kan melde sig ud af fjernvarmen uden yderligere konsekvenser, vil de resterende forbrugere få en betydelig stigning i fjernvarmeprisen, især såfremt der er uafskrevne investeringer i selskabet.

Baggrunden for at varmeprisen vil stige skyldes, at det ikke er muligt for fjernvarmeselskaberne at reducere omkostningerne bundet i ledninger og anlæg i takt med udmeldelse af et større antal og/eller store kunder. Ledninger og anlæg er etableret til at forsyne et varmegrundlaget til de kunder, som har tilmeldt sig nettet. Fjernvarmeselskabet har investeret betydelige beløb i infrastruktur med lange levetider i overensstemmelse med dette varmegrundlag.

En ønsket udmelding fra en stor kunde og/eller mange små har derfor betydelige økonomiske konsekvenser for fjernvarmeselskabets ejer og de resterende forbrugers økonomi. Kunden der ønsker at melde sig ud, bør derfor betale sin forholdsmæssige andel af de ikke afskrevne investeringer i selskabet.

En alternativ løsning kan være en ordning, som blev indført til gasdistributionsselskaberne ved udmeldelse fra disse selskaber. De fik tildelt en kompensation.

Oplyst grundlag for skift af varmekilde

Konsekvenser ved skift af varmekilder fra fjernvarme til individuelle varmekilder (som eksempelvis individuelle varmepumper) foregår i mange tilfælde på et ikke fuldt ud oplyst grundlag for forbrugeren. Derfor bør der ved skift af varmekilde udarbejdes et sammenligningsgrundlag mellem fjernvarmen og den alternative løsning. Grundlaget bør som minimum omfatte en form for Life Cycle Cost beregning og en form for miljøvurdering (LCA). For større forbruger bør der udarbejdes et egentlig projektforslag af en uvildig rådgiver. De endelige beregninger sendes i høring hos de berørte parter, herunder fjernvarmeselskabet.

Marked for private producenter af energi til fjernvarmen

Et marked med private aktører forudsætter, at private producenter har sikkerhed for at kunne afsætte energien i en aftalt periode. Prisen for leverancen af varme vil afspejle perioden for aktørens afskrivning af dennes anlægsinvestering. Derfor bør det undersøges, hvilke rammer de private aktører ønsker for at etablere VE kilder til fjernvarmen. Konsekvenserne af disse rammer bør inddrages i vilkårene for kundernes udmeldelse.

FRI anbefaler at forblivelsespligten ikke ophæves før, at der er:

- udviklet en beregningsmetode for den engangsbetalingen kunden skal betale ved udmeldelse. Beløbet bør have en størrelse, som svarer til kundens forholdsvise andel af forsyningens ikke afskrevne investeringer.
- udarbejdet principper for, hvilke oplysninger der sikrer kunderne et oplyst grundlag for konsekvenserne for skift af varmekilde fra fjernvarme. Sammenligningsgrundlaget bør som minimum omfatte en form for Life Cycle Cost beregning og en miljøvurdering (fx en form for LCA). For store kunder bør der udarbejdes et egentlig projektforslag af en uvildig rådgiver.
- foretaget en undersøgelse af, hvilke rammer private aktører ønsker for at være interesseret i at etablere VE kilder til fjernvarmen.

Indregning af overskud for varmepumper mv.

Partierne bag energiaftalen af 29. juni ønsker at øge anvendelsen af vedvarende energikilder og andre uudnyttede varmekilder, som kan bruges til fjernvarmeproduktion. Herunder ønsker partierne, at fremme omstillingen til varmepumper i fjernvarmeproduktionen.

FRI mener, at afbrydelige varmepumper, der kan startes og stoppes afhængigt af brændselsprisen (dvs. prisen for el) skal prioriteres. Når varmepumperne ikke er i drift, skal varmen leveres fra andre teknologier eller fra et termisk lager. Når elprisen er høj i det danske el system, er det ofte ensbetydende med, at den fossile andel af elproduktionen er

høj. Holdes en varmepumpe i drift under høje elpriser, vil den derfor primært forbruge fossiltbaseret el. Derfor er det vigtigt, at en varmepumpe er afbrydelig og at andre teknologier kan overtage produktionen (eksempelvis biomassebaseret varmeproduktion).

FRI anbefaler, at muligheden for at indregne et overskud ved produktion fra en varmepumpe, er betinget af, at varmepumpen er afbrydelig og er tilsluttet fjernvarmesystemet, såfremt der er tale om et område med fjernvarme.

Pligtmæssig digital kommunikation

FRI har ingen bemærkninger hertil.

Bemærkningerne til lovforslaget nævner bygningsreglementet. Det foranlediger FRI til en afsluttende bemærkning, som ikke har relation til de foreslåede ændringer i høringsmaterialet. Bygningsreglementets udformning har i dag betydning for varmforsyningen til nye bygninger. FRI mener, at bygninger skal bygges ens uafhængig af valg af varmforsyningen.

Med venlig hilsen

Majbritt Juul

Chefkonsulent Energi og Bygninger